

Sak 25/2020

REGULERING AV FISKET ETTER HESTMAKRELL I 2021

1. SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av gjeldende reguleringsopplegg, det vil si fritt fiske innenfor den nasjonale kvoten.

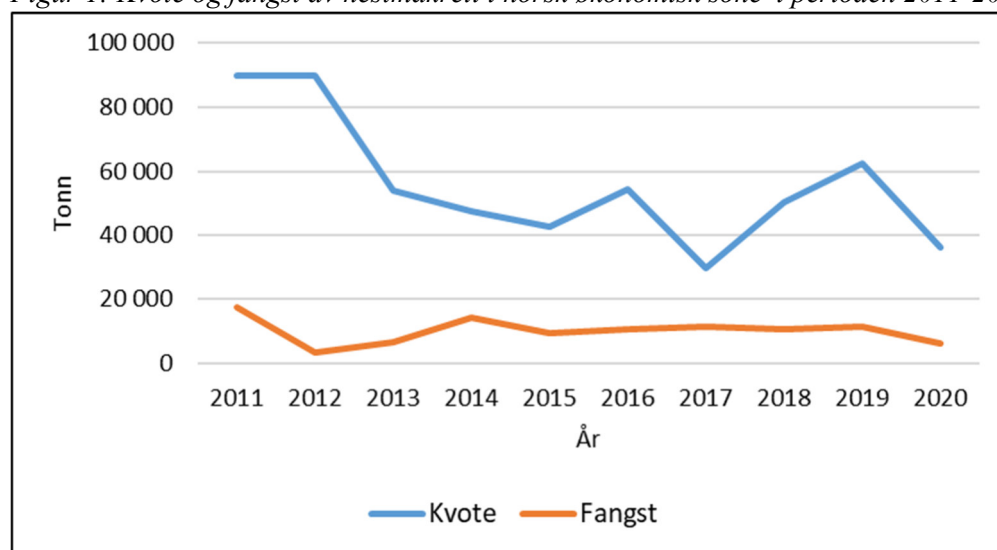
2. REGULERING AV FISKET ETTER HESTMAKRELL I 2020

Fiskeri- og kystdepartementet fastsatte i 2009 for første gang en forskrift om regulering av fiske etter hestmakrell. Frem til 2009 var hestmakrell regulert med tekniske reguleringer og områdekvoter i andre lands soner.

Fisket etter hestmakrell i 2020 er regulert som et fritt fiske innenfor en totalkvote på 36 094 tonn. Kvoten kan fiskes i Norges territorialfarvann, økonomisk sone, fiskerisonen ved Jan Mayen, fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt farvann. I henhold til den bilaterale avtalen mellom Norge og EU for 2020 har norske fartøy en kvote på 2 550 tonn hestmakrell i EU-sonen i ICES statistikkområde 4. Dette er tilsvarende som i 2018 og 2019. I årene før 2018 hadde norske fartøy adgang til å fiske 3 550 tonn i EU-sonen.

Per 9. september 2020 har norske fartøy totalt fisket ca. 6 000 tonn hestmakrell innværende år. Fiske har foregått i norsk økonomisk sone. Figur 1 viser norsk kvote og fangst av hestmakrell i norsk økonomisk sone i perioden 2011-2020.

Figur 1: Kvote og fangst av hestmakrell i norsk økonomisk sone¹ i perioden 2011-2020

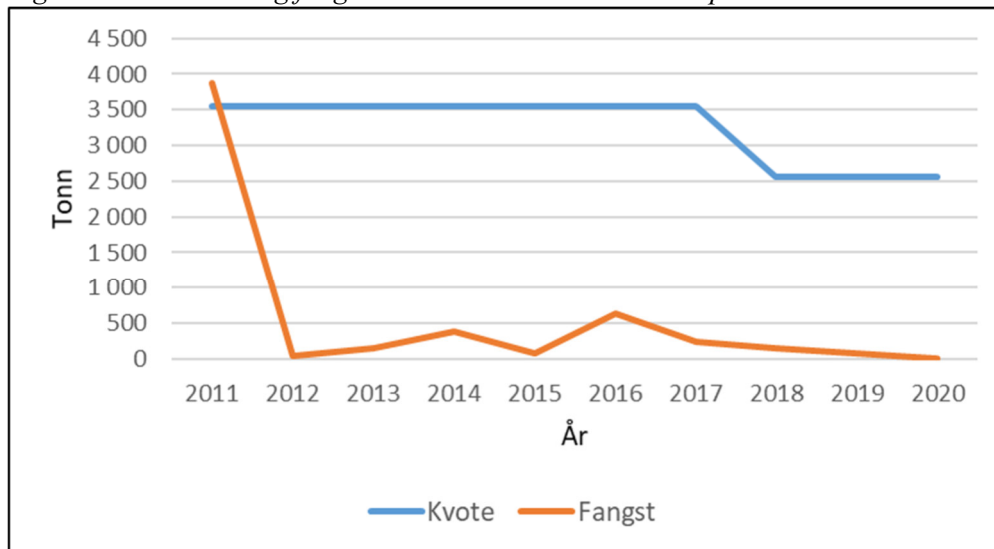

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister pr. 9. september 2020

¹ kvote i Norges territorialfarvann, økonomisk sone, fiskerisonen ved Jan Mayen, fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt vann.

Figur 2 viser kvote og fangst av hestmakrell i EU-sonen i perioden 2011-2020.

Figur 2: Norsk kvote og fangst av hestmakrell i EU-sonen i perioden 2011-2020

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 9. september 2020

3. KYSTNÆRT HESTMAKRELLFISKE

På reguleringsmøte høsten 2019¹ viste Norges Sildesalgslag til at det har utviklet seg et kystnært fiske i fjordene de siste årene. Norges Sildesalgslag stilte spørsmål om hestmakrell i fjordene var en del av den vestlige hestmakrellbestanden, eller om dette var lokale bestander. Havforskningsinstituttet viste til at det ikke har vært gjort tilstrekkelig forskning på hvorvidt det er vestlig hestmakrell eller lokale bestander. Videre viste Havforskningsinstituttet til at dersom det fiskes på fjordhestmakrell er det risiko for at lokale bestander fiskes ned. Norges Fiskarlag viste til at enkelte fartøy får hestmakrell som er over 450 gram, noe Norges Fiskarlag mente indikerte at det er den vestlige hestmakrellbestanden det fiskes på. Fiskeridirektøren viste til at Fiskeridirektoratet i 2020 vil ta initiativ til å følge opp problemstillingen. Første steg vil være å hente inn relevant kunnskap, og deretter vil det bli tatt stilling til eventuelt oppfølging sammen med forskning og næring.

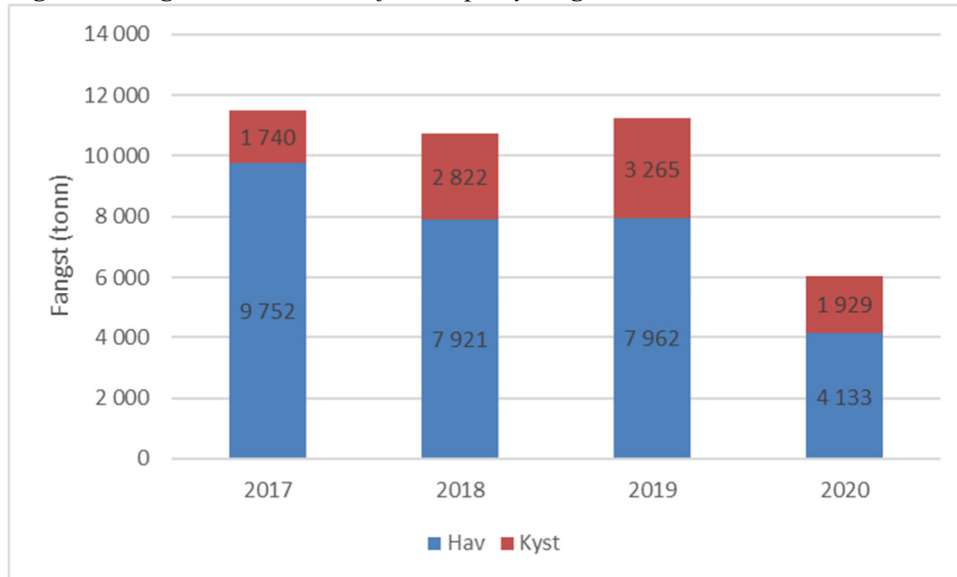
Havforskningsinstituttet har det siste året samlet inn fangstprøver av hestmakrell og det arbeides med å utvikle en metode for å skille fangstene (vestlig hestmakrell og fjordhestmakrell). På det nåværende tidspunkt har ikke Havforskningsinstituttet kunnskapsgrunnlag for å si om det er lokale hestmakrellbestander i fjordene eller om det er en del av den vestlige hestmakrellbestanden.

I det videre fremgår en beskrivelse av hestmakrellfisket av norske fartøy basert på informasjon fra Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister. Det skilles mellom hvorvidt fangsten er tatt innenfor (kyst) og utenfor (hav) tolvmilsgrensen. Tidsperioden vi har sett på er 2017-2020.

Hovedvekten av hestmakrellfisket av norske fartøy er tatt utenfor tolvmilsgrensen med trålrredskap (97 %). Det har i perioden blitt fisket mellom 8 000-10 000 tonn årlig. Det har vært en økning i fangstene i kystnære strøk, fra om lag 1 800 tonn i 2017 til om lag 3 200 tonn i 2019. Så langt i 2020 er det fisket om lag 1 900 tonn. I kystnære strøk fiskes det med not (98 %).

¹ Referat fra sak 25/2019: [file:///fiskeridirektoratet.no/Ressurs/Brukere/idfla/Downloads/referat-hestmakrell-2020%20\(1\).pdf](file:///fiskeridirektoratet.no/Ressurs/Brukere/idfla/Downloads/referat-hestmakrell-2020%20(1).pdf)

Figur 3: Fangst av hestmakrell fordelt på kyst og hav i 2017-2020.

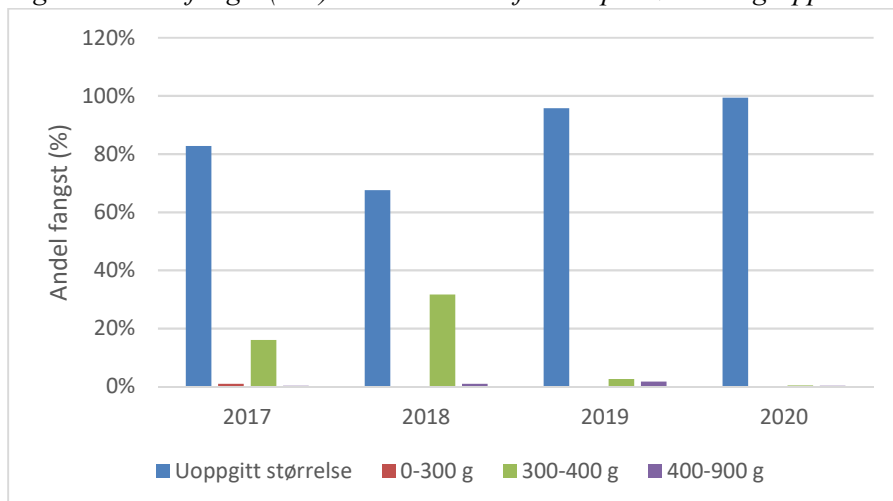
Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 9. september 2020

Som tidligere nevnt viste Norges Fiskarlag til at størrelsen på hestmakrellen fisket i fjordene er stor (over 450 gram), noe Norges Fiskarlag mente indikerte at det ikke var en egen bestand.

Ifølge forskrift 6. mai 2014 nr. 607 om landings- og sluttseddel (landingsforskriften) § 11 første ledd og § 13 tredje ledd stilles det krav til korrekt størrelsessammensetning på seddel. Med størrelsessammensetning menes fiskens faktiske størrelse fordelt på art ved landing og / eller omsetning fordelt på kategorier som gir et tilstrekkelig bilde av fordelingen mellom ulike størrelsesgrupper. Dette er nyttig kunnskapsgrunnlag som kan være en faktor som beskriver likheter/ forskjeller mellom fangst av hestmakrell fisket kystnært eller utenfor tolvmilsgrensen.

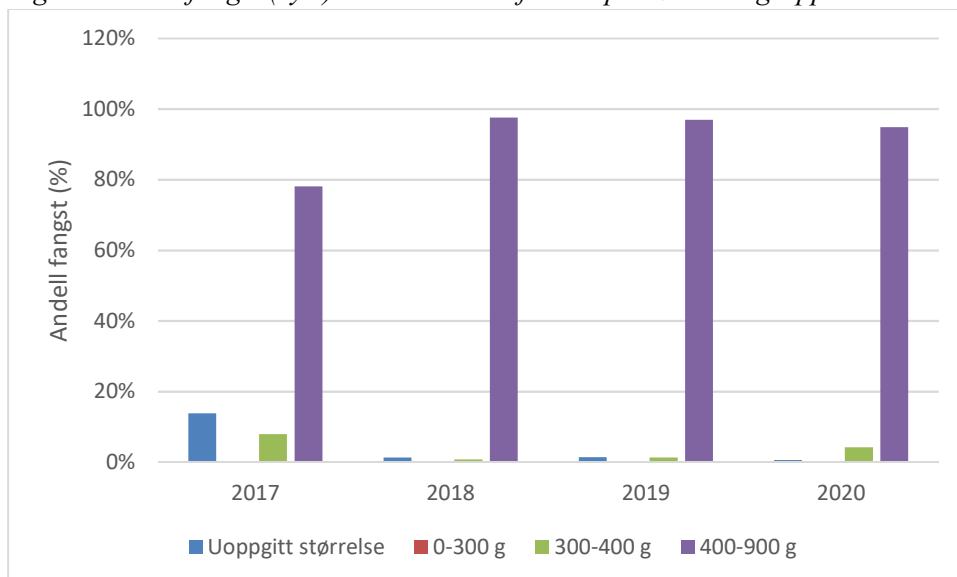
Figur 4 og 5 viser fangst av hestmakrell for perioden 2017-2020 fordelt på ulike størrelsesgrupper for henholdsvis kyst og hav. For fangstene som er fisket utenfor tolvmilsgrensen mangler det i stor grad opplysninger om størrelsesfordelingen. For fangster som er fisket kystnært i 2017 er det oppgitt at i 78 % av fangstene var gjennomsnittsstørrelsen på hestmakrellen mellom 400-900 gram. For årene 2018-2020 hadde over 95 % av fangstene en gjennomsnittsstørrelse mellom 400-900 gram. Disse tallene underbygger Norges Fiskarlag sin beskrivelse av at det var relativt stor hestmakrell som blir fisket kystnært.

Figur 4: Andel fangst (hav) av hestmakrell fordelt på størrelsesgrupper

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 9. september 2020

Figur 5: Andel fangst (kyst) av hestmakrell fordelt på størrelsesgrupper

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 9. september 2020

Tallene viser at det ikke oppgis tilstrekkelig detaljerte opplysninger om fangstens størrelsessammensetning ved landing og omsetning. I henhold til landingsforskriften § 11 skal størrelsessammensetning oppgis på seddel. Dette er et generelt krav for alle landinger. Det er ikke tilstrekkelig å oppgi gjennomsnittet av fangstens størrelse. Norges Sildesalgslag er forpliktet til å følge opp dette og legge til rette for en korrekt registrering av fangsten. Ovennevnte fremstilling viser at opplysninger om størrelsessammensetning av fangster ikke bare er viktig i kontrollsammenheng, men også et viktig kunnskapsgrunnlag for forvaltning av fiskebestander.

Fiskeridirektoratet vil i 2021 fortsette dialogen med Havforskningsinstituttet og andre relevante aktører for å forbedre kunnskapsgrunnlaget for hestmakrell.

4. FORSLAG TIL REGULERING AV FISKET ETTER HESTMAKRELL I 2021

Reguleringene av fisket etter hestmakrell består i hovedsak av en kvote som skal begrense det totale norske fiske etter hestmakrell. Hittil har det ikke vært behov for en nasjonal fordeling av denne kvoten ettersom den fastsatte totalkvoten ikke har begrenset fartøyenes fiske etter hestmakrell.

Fiskeridirektoratet anbefaler at kvoten for 2021 justeres i henhold til ICES anbefaling for bestanden. Tilsvarende som tidligere år legges det til grunn at den norske kvoten utgjør 43 % av ICES anbefalingen.

Fiskeridirektøren foreslår at reguleringen av fisket etter hestmakrell videreføres i 2021.